

Обсерваційне дослідження, проведене в онкологічному відділенні клініки «Magodent» ul. A.E. Fieldorfa „Nila” 40, Warszawa

ВСТУП

Основною проблемою догляду за пацієнтами, які перебувають на онкологічному лікуванні, де препарати вводяться внутрішньовенно, є попередження венозних ускладнень і раннє втручання при їх виникненні.

Найбільш поширеною формою введення цитотоксичних препаратів є внутрішньовенне введення. Це часто призводить до небажаного і небезпечного для пацієнта явища, такого як подразнення вени або екстравазація препарату.

Цитостатики – це препарати з сильним подразнювальним ефектом на стінки кровоносних судин, при внутрішньовенному введенні яких у пацієнта може розвинути реакція гіперчутливості до препарату.

Першим симптомом, що вказує на це, є почервоніння в місці ін'єкції.

У деяких пацієнтів також може розвинути запалення вен і подразнення кровоносних судин.

Крім ризиків, що виникають внаслідок подразнювальної дії цитотоксичних препаратів, існують додаткові фактори, які збільшують ризик венозних ускладнень у онкологічних хворих.

Це:

1. вік пацієнта (з огляду на, наприклад, жорсткі, атеросклеротично уражені судини)
2. супутні захворювання (наприклад, цукровий діабет)
3. множинні проколи кровоносних судин.

ОПИС ДОСЛІДЖЕННЯ

Вираженість змін оцінювали за п'ятибальною шкалою.

0° – шкіра без змін

1°- легка зміна кольору

2°- помірна зміна кольору, що переходить у подразнення – почервоніння

3°- подразнення плюс біль в ураженій ділянці

4°- подразнення плюс біль плюс набряк в ураженій ділянці

5°- незагойна відкрита рана

Враховуючи вік пацієнтів та інші супутні захворювання, слід ретельно спостерігати за місцями пункцій для виявлення змін, що свідчать про побічну реакцію на препарат. Крім того, у пацієнтів з діагнозом цукровий діабет важливим елементом є балансування рівня цукру в крові. Шкіра при цукровому діабеті чутлива до подразнень, тертя, хімічних речовин та інфекцій. Це пов'язано з високим ризиком ускладнень, а отже, з труднощами в загоєнні уражень. У дослідженні взяли участь 7 жінок і 13 чоловіків віком від 51 до 86 років. Спостереження проводились з 9 жовтня 2018 року по 7 січня 2019 року.

МЕТА РОБОТИ

Визначення ефективності засобу DIABETEGEN в онкологічних хворих, у яких розвинулися локальні ураження після введення цитотоксичних препаратів.

МАТЕРІАЛ І МЕТОДИКА

У дослідження було включено 20 пацієнтів з ураженням шкіри після переливання 5-Фторурацилу. Кожне наступне внутрішньовенне введення хіміотерапії призводило до ураження по ходу вени. У пацієнтів у місці введення цитотоксичного препарату можна було спостерігати червоне або темно-коричневе забарвлення. Крім того, це може супроводжуватися печінням або болем. Кожне наступне введення хіміотерапії викликало подальше подразнення вен. Вени ставали темнішими, менш помітними. Виникали труднощі з забезпеченням доступу до вени, через що цикл хіміотерапії міг бути відкладений.

Препарат DIABETEGEN пацієнти застосовували згідно інструкції 3 рази на день, втираючи в уражену ділянку. Зміни стосувалися долоні та передпліччя. В досліджуваній групі 4 особи хворіли на цукровий діабет.

Всі пацієнти самостійно застосовували DIABETEGEN.

Спостереження проходили кожні 2-3 тижні залежно від циклу хіміотерапії. За кожним пацієнтом проводили не менше 2 спостережень, які були зафіксовані в картах спостережень. У групі обстежуваних не було осіб з ураженням 1, 4 та 5 ступенів.

РЕЗУЛЬТАТИ

Стадія прогресування уражень до застосування препарату DIABETEGEN	Кількість обстежених осіб з ураженнями на даній стадії прогресування
Стадія 3	9(45%)
Стадія 2	11 (55%)

Таблиця 1. Відношення кількості хворих до стадії прогресування ураження.

Ступінь регресу уражень після застосування препарату DIABETEGEN	Кількість людей
Відсутність покращення	6 (30%)
Регрес ураження на 1 -2 ступені	14 (70%)

Таблиця 2. Відношення кількості хворих до ступеня регресу уражень

Серед досліджуваних 9 осіб (45%) мали ураження 3-го ступеня, а 11 осіб (55%) – 2-го ступеня. У 6 осіб (30%) не спостерігалось покращення після застосування Diabetegen. Після регулярного застосування препарату у 14 осіб (70%) спостерігався регрес уражень на 1-2 ступені. У тому числі була одна особа з повним загоєнням ураженої ділянки.

Ураження стосувалися кистей і передпліч. Уражене місце тісно пов'язане з місцем введення внутрішньовенної канюлі. У 11 осіб (55%) були ураження на долоні та у 9 осіб (45%) на передпліччі. З них 4 особи із ураженням передпліччя не спостерігали ефекту від застосування Diabetegen. У 5 осіб з групи осіб з ураженням кисті та групи осіб з ураженням передпліччя спостерігався регрес уражень на 1 ступінь. Повне загоєння кисті відбулося у 4 пацієнтів. Пацієнти з супутнім цукровим діабетом типу ІІ4 особи (20%). Ураження на передпліччі в ступені 3 – 1 особа, у ступені у 2 – 3 особи. У 1 людини покращення не спостерігалось.

ВИСНОВКИ

Онкологічні пацієнти потребують посиленого медсестринського нагляду, ретельного спостереження та швидких ефективних дій. При дослідженні пацієнтів, які проходили хіміотерапію та мали посттрансфузійні ураження у місці ін'єкції, 20 пацієнтів проходили інтенсивне лікування препаратом DIABETEGEN у період 10.2018 – 01.2019 рр.

У 70% пацієнтів спостерігався регрес уражень, що виникли після переливання 5-Фторурацилу. Жоден із пацієнтів не спостерігав погіршення уражень під час застосування препарату DIABETEGEN. На підставі отриманих результатів досліджень, DIABETEGEN був визнаний найкращим засобом для загоєння складних ран у порівнянні з іншими препаратами цього типу, представленими на ринку.

Дослідження проводили:
Завідувач відділу медичної опіки

Агнешка Станяк